

డాక్టర్ జ్ఞానేశ్వరరావుగారు పేరుమోసినవర్షన్. మాజిల్లా అంతటా మంచి పేరు ప్రతిష్ఠలు సంపాదించారు. ఆయనకు తీవ్రక అయినప్పుడు మాక్లబ్బుకివచ్చి మాకు ఆనామభవాలు చెప్తూ పుటాడు. ఆదోజనర్లం పడుతూంది. అందరం డాక్టరుగారి చూట్టూ చేశాము. కడుర్లు రకరకాలగా సాగి చివరకు పాత్యల మీదికి మళ్ళాయి. మొన్న నూపేసిల్లిలో భార్యచివంపి పోతినలకు స్వయంగా తొంగిపోయాడు ఒకడు—అవి

మాలో ఒకరవ్వారు. డాక్టరుగారు 'అవును నేమీ విన్నాను. మిగిసి ఇంకా లాజికల్ గా ప్రవర్తించడం వేర్వేకోలేరు. తీరిగ్గా అలోచించివప్పుడు వగలుగా ఉండే మిగిసికూడా ఆవేళలో అమూలుషంగా ప్రవర్తిస్తాడు. ఇక ఆవేళరలం చెక్కెమిటి? ఆందుకే విజ్ఞానంతోబాటు కల్లోలం కూడా ప్రపంచంలో ఎక్కువ అవుతున్నది. మిగిసి పొందించు విజయాలూ ఆన వివాళానికే మళ్ళీ దాని

తీస్తాయి. అలాగని ఏమీ అభివృద్ధి చేసుకోకుండా ముక్కునూసుకుని కూర్చోగలరా? నా అనుభవంలో ఒక సంఘటన చెప్తాను, వినండి' అని ప్రారంభించారు. "అప్పడే క్లబ్బునుంచి తిరిగి వచ్చి జోళ్ళు విప్పుతున్నాను ఇంకెంతో మా శ్రీమతి వచ్చి హాస్పిటల్ నుండి మీకు సోను నల్లింది ఇప్పుడప్పుడే మూడో సారి. ఆర్మెంటుగా మూల్కాదాంలున్నారూ

అనిచెప్పింది. ఫోన్లో నా అసిస్టెంట్ అనందరావు గొంతూ విగిసిస్తున్నాడు. "సార్ అరగంట క్రితం లారీ ప్రమాదం కేసుకంటే చేస్తున్నాము. తండ్రిద గట్టే చెప్పింది తగిలాయి" అని ఇంకా వివరాలు చెప్పాడు. సరే నన్నున్నానని రిపీస్ చేసే సరికి "నీ సవతి పోరా తప్పదుమాట. మళ్ళీ ఎప్పుడు దరుచేస్తారో" అని నూ శ్రీమతి హాటరు. అవిడకు క్లబ్బూ, హాస్పిటలూ ఇద్దరు సవతులకింద తెక్క. "మరి ఏ సవతి ఇప్పుడే రాగిస్తుందా! ఎలాగైనా ఆహ్వానంతుంది. వెళ్ళక తప్పదు" అని బయటకు పడిచాను.

కారటో హాస్పిటలుకి వెళ్ళుతున్నంతసేపూ నేను ఆలోచించింది కేసు గురించికాదు మా శ్రీమతి గురించి. అసలు మా వైద్య వృత్తే అటవంటిది. ఆ మాటకొస్తే ఏ వృత్తైనా అంటేనేమో! ఒక వృత్తిని అవలంబిస్తున్న వ్యక్తికి ఆ వృత్తి మీద, తనమీద ఉన్న అభిప్రాయాలకి, పై వాళ్ళకి ఉన్న అభిప్రాయాలకి చాలా తేడా ఉందిటండి. ఒక డాక్టర్ ఉన్నాడనుకోండి. అతను చేస్తున్న పనిని ఒక వృత్తి ధర్మంగా, విధిగా భావిస్తాడు. ఇంకా ఎక్కడ భావనాబలము, అసక్తి ఉన్నాడైతే తన మేధాకికై పరిశ్రమగా, సాధనగా భావిస్తాడు. కాని అతని హృదయంలో పంచలనంగాని, స్పందనం గాని ఉండదు సాధారణంగా. కాని ప్రతి డాక్టరు జీవితంలోనూ ఎక్కడో మూలదాక్కిని ఉన్న హృదయాన్ని పైకిలాగి కదిలించే సంఘటన ఎప్పుడో ఒకసారి ఎదురౌతూ ఉంటుంది. అటువంటి సురువలెనే ఫుటే నాకాలోణ ఎదురౌతుంది నేను పూహించవలెము. తొందరగా తిరిగివచ్చి కలవు రోజుని బద్దకానికి అంకితం చెయ్యాలని అను కొంటూ హాస్పిటలు ఆవరణలోకి కరగి పోని చ్చాను.

మెల్లెక్కుతూ ఉంటే నైట్స్ వాసు గుప్పించింది. అక్కడ మొక్కని ఎవరు వెళారో! పలానా గులాబి మొక్కలు ఆ అమ్మగారు నాటేరని, పలానా క్రోటన్ను ఆ బాబుగారి ఇంటినుంచి తెచ్చివేశాడని మాత్రం చెప్పుతూ ఉంటాడని అని ఆ నైట్స్ గురించి వాడికి తెలియదు. ఆ సమాసన తగిలగానే ఎందుకో నాకు న్యర్త ప్రణయాలూ, అభిసారికలూ జ్ఞానకం వస్తాయి. ఏదో తెలియని బాధ రేకెత్తుతుంది.

ఎదురుగా అసిస్టెంటు అనందరావు వచ్చి కియేటరు "సిద్ధంగా ఉంది. రక్తం కూడా ఎక్కించడం మొదలు పెట్టాం." అనిచెప్పాడు. వెళ్ళి గ్లస్స్ వేసుకునేసరికి సిస్టర్ వచ్చి "గుడిపింగ్" చెప్పింది. ముఖవంతా కప్పివచ్చి "ఆ కళ్ళల్లోనే నవ్వులు చిందించే సిస్టరంటే నాకు చాలా ఇష్టం. కాని పైకిమాత్రం ఆమెతో గంభీరంగా ఉంటాను".

డాక్టరుగారితో అంటుంటే నా వేక్కునాన్ను కొంటే కోణికి ఒకడు మోచేత్తో నన్ను పిడిచి నవ్వు తూ ఏదో అనబోయాడు. హున్ నోరు మానుకుని వివరణ, అందజారిన సర్జన్ గారిని ఆకర్షించే ఆ సిస్టర్ ఎలా ఉంటుందో అని పూహించసాగాను. ఇంతలో డాక్టరుగారు పైను ముట్టింది మళ్ళీ మొదలుపెట్టారు.

"ఊగివీరూ రోగిని సదుకోవట్టారు. స్పృహ తీసు. వాళ్ళి చూడగానే పోల్చాను. వాడు నాకు

కొత్తకూడు. పూళ్ళో పేరూమోసిన రోజి. సాపారావని లారీ డ్రైవరు, మనిసి అజ్ఞానబాహువు. నట్టి తాగుబోతు. వాడిమీద పోలీసులు కొన్ని కేసులు కూడా పెట్టారు. కాని సాక్ష్యంలేక కార్టేయవలసి వచ్చింది. గాయాల్ని పరిశీలించారు. పుర్రె ఎముకలు పగిలాయి. వెదకుకూడా రక్త స్రావంలే దెబ్బతిన్నది. వీళ్ళి ఒలికించాలంటే ఒకటే పద్ధతి. అమెరికాలో ఇప్పుడను సరిస్తున్న కొత్త పద్ధతిని అవలంబించాలి. దాని విజయవంతమాతుంది చెప్పలేం. సరే ఏమంటే అప్పుడుంటే ప్రారంభించాను. మూడు గంటలు పట్టింది. ఇంటికి వచ్చేసరికి మొదడు కూరగాయలు ఉంది. అంతవరకూ తెలియని ఏద్ర ముందుకొచ్చింది. కారాగిన చప్పుడుకాగానే ముంటో లైట్ వెలిగింది.

మర్నాడు అదివారమని బద్దకాన్ని తిరిగి అనుభ విస్తూ ఇంట్లోనే ఉండిపోయాను. అసిస్టెంటుని చూసుకోకుం చెప్పాను. మధ్యాహ్నం పిచ్చికి వెళ్ళాలని నా మిత్రుడు రాజా అని భార్యతోనూ ప్రోగం వేశాం. రాజా కుటుంబం వచ్చేరారు. మా అనిద హడావిడిగా అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నది. ఇంట్లో వచ్చింది ఫోనోకాల్. తొమ్మిది సంఖరుకి సీరియస్ గా ఉందని, ఉప్పుట్టుండి రక్తపుడెలు తగ్గి పోయింది. మాల్టాడకుండా లోపలికివెళ్ళి ద్రస్సు వేసుకుంటున్నాను. మా శ్రీమతికి అర్ధమైసిట్లు ఉంది. ఉండండి ఒక నిమిషమని వెళ్ళి కాఫీ కప్పు పట్టుకొచ్చింది. ఆదిడ ముఖంలో నిరుత్సాహం స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. రాజాకి క్షమాపణ చెప్పుకొని తొందరగా బయటపడ్డాను. కాని ఈ తొమ్మిదో సంఖరుమీద చాలా కోపమొచ్చింది. వెదవ ఆగ కూడదూ రేపటిదాకా అనుకోన్నాను. మళ్ళీ నా ఆలోచనకి నాకే నవ్వు వచ్చింది. అది అనందమై నది. తెలిసికూడా అలా అనుకోడం సూజుమో! మానవుడు తెలిసి తెలిసి ఎన్నో అనందమైన పనులు చేస్తుంటాడు.

సాపారావని చూడగానే తెలిసింది. మృత్యువుతో పోరాడి అలసిపోయినట్లు. మహా అయితే ఇంకో గంట బదకవచ్చు. ఉదాసినంగా వెనక్కి తిరిగి పోవోయాను. ఎదురుగా పడిన పదనంతో మబ్బు పట్టిన చంద్రుడిలాగ ఆమె విలబడివున్నది— సాపారావు భార్యని గురించి విన్నాను కానీ ఆడి మొదటిసారి చూడడం. చాలా అందివ్వే నది, చాలామందిదని, ఆ రాక్షసుడికి దేవతలాంటి భార్య ఉండడం స్పష్టమై చిలికింది అని. కాని ఇంత అతిలోక సౌందర్యవతి అని చూసేదాకా అనుకోలేదు.

కాని ఆమె గురించి ఇంకో వ్యాఖ్యానంకూడా విన్నాను. పైకి బహుమంచిగా కనిపించినా చమత్కారి అని, విలాసవతి అని; నలుగురి చుట్టూలో ఉండే వ్యక్తి గురించి— ఒక అందమైన అమ్మాయి కానీ, ఒక ప్రముఖ నాయకుడు కానీ— ఒక గొప్ప కవీ, డాక్టర్ గానీ— వాళ్ళ శక్తి సామర్థాలు గురించి, విజయాల గురించి, శిలాన్ని గురించి ఎన్నడూ మిరుద్ది వ్యాఖ్యానాలు ఉంటుంటాయి. అయితో ఎంతవరకూ ఏదీ విజయో తెలుసుకోడం చాలా కష్టం.

కాని ఆమెను చూడగానే నాకామెమీద పడబి ప్రాయమే తప్ప వేరే విధంగా ఏ భావమూ రాలేదు.

విజంగా ఆమెలో ఉన్నదో నా మనసులో ఉన్నదో పవిత్ర భావమే కలిగింది.

ఆమె కళ్ళు దివి "డాక్టరుగారూ, అమారే నాకు దిక్కు. ఈ అపదనుండి రక్షించి పుణ్యం కట్టుకోండి. మీమేలు జన్మజన్మలా మరలవలెను. మా ఆయనైలాగైనా కాపాడండి బాబూ" అని కళ్ళోత్తుకుంటూ అంది. ఆమె వాడిన కలువలాంటి ముఖం చూస్తుంటే నా ఉద్దేశం మారింది. ఆమె కోసం ఏమైనా చెయ్యాలనిపించింది. ఇంతలో అనందరావు అంతా సిద్ధంగా ఉంది సార్ మీరు చెప్పానుంటే వెంటనే రోగిని థియేటరుకి పంపించేస్తాను అన్నాడు. సరే ఆఖరు ప్రయత్నం చేద్దా మన్నాను, మొదటిసారిగా నా ప్రయత్నం సఫలం కావాలని చేస్తున్న ప్రార్థించాను. అట్లుడుగికి కుంగిపోతున్న మనిషిని వెళ్ళగా ఒడ్డుకి తీసు కొచ్చాను. అనందరావుని హెచ్చరించి ఇంటికి బయలుదేరాను. రెండు వారాల సాపారావు బాగా కోలుకున్నాడు. వీడు శారీరకంగా పుష్కలమై ఎలాడు. మానసికంగాకూడా పుష్కలమై ఎంతవే ఎంత బాగుంటుంది అనుకొన్నాను. కొంతమంది పెద్దగండం గడచి బయటపడ్డాకే మారితోతారు. కాని అదే కొంతమందిలో ఏ మార్పు తీసుకురారు. తనవేమీ జరగనట్టే యధాప్రకారంగా సంచ రిస్తూ ఉంటారు. పైగా తీవ్రమైన వ్యాధిని అనుభవించిన వాళ్ళు కొంతమంది ఇంకా బండ బారిపోయి, లోకమీద దగ్గరిపళ్ళవీడూ అనూయా ద్వేషాలు పెంచుకుంటారు.

ఆ లోక ఉదయం హాస్పిటల్ ఆవరణలో నడుస్తున్నాయి, తెల్లవారు దాసున వర్షం పడి వెలిసింది. వీరెండలో కొప్పించెట్లు జాట్లు విరగ బోసుకుని అరచుకొంటున్న అమ్మాయిల్లాగా వూగు తున్నాయి. ఆకాశంలో తెల్లని మబ్బులు విరిసి, చెదరి, కమ్మి, అడుతూ ఉన్నాయి. తెల్లటి దున్ను లతో మబ్బులతో పోటీగా సర్రులు అటూ ఇటూ తిరుగుతూ ఉన్నారు. ఆ క్షణంలో తోకమంతా ఆనంద సౌందర్య నిలయమనిపించింది. కాని ఇందు లోనే ఎంత దుఃఖమూ బాధా నిస్సహా మితితప్పే ఉన్నాయో ఎలా తెలుస్తుంది? మెల్లమీద సాపారావు భార్య నుండువచ్చూ, అనందరావు నిలబడి ఉన్నారు. అనందరావు సన్నతూ ఏదో పాడవిడిగా మూట్టాడుతున్నాడు. అనందరావు నిడంగా చిదా నంది పుంపిడే. సన్న చూడగానే తమాషాయనుకుని గ్రీట్ చేశాడు. "ఈ రోజు చాలా అందంగా ఉంది కమ్మ" అని వెళ్ళిపోయాను. రెండు రోజుల తర్వాత వాట్ట రోండ్లు చేస్తుంటే సాపారావు కోసంగా నుండువచ్చాను ఏదో అంటున్నట్లు నుంది రమ్మ ఏడుస్తున్నట్లు అనిపించింది. నేను దగ్గరికి వెళ్ళేసరికి ఇద్దరూ ఏమీ ఎరగనట్లు ముఖం పెట్టారు.

"నేనిక ఇక్కడ ఉండలెను సార్. బాగయి పోయిందికదా సెలవిచ్చించండి" అన్నాడు సాపారావు సరే రేపు వెళ్ళవచ్చునంటే అన్నాను.

సాపారావు నెళ్ళిపోయాక కొవ్వొత్త కుగాని అసలు చునయం తెలియలేదు. పెద్ద పదవుల్లో ఉన్నవాళ్ళకిదే క్షుం. కింద ఏం జరుగుతాన్నదో వాళ్ళకు తెలుసుకొందానన్నా కూడా తెలియదు. నన్ను చూడగానే అందరూ ఏమీ ఎరగనట్లు ప్రస

త్తిస్తారు. కానీ మా శ్రమితికి ఏ రేడియో ద్వారా వర్తమానం అందించాని ఒకరోజు విషయం మంతా చెప్పింది. అందిరావు సుందరమ్మతో కలిసిగా మాట్లాడడం చూసి పాపారావు మండి పోయాడట. అంతకుముందు కూడాను ఇతర్య ఎక్కువగా ఆనూహించేవాడట. ఎవరితోనైనా సరాయి మగవాడితో మాట్లాడితే చాలు హిసింపే

ప లి త ం

వాడట. కానీ అనందరావు విషయం వేరు. అతనిని ప్రీతిని ఇట్టే అకర్షించగలడు. పెద్ద ఉద్యోగి. కనీసం తను హాస్పిటల్ లో ఉన్నంతవరకూ ఏమీ చెయ్యలేదు. తన బాగుకోసం అహర్నిశలూ కృషి పెట్టుకుని సేవచేస్తున్న అర్థాంగిని దుర్భాషలాడే

వాడట. అతని నైజం తెలుసు కాబట్టి ఎంత తప్పించుకోవడానికి ప్రయత్నించినా ఇవేమీ పట్టవి అనందరావు కలుగజేసుకుని సుందరమ్మతో మాట్లాడుతూ ఉండేవాడట. ఇరుకు వాతావరణంలో అనూయూ క్రొవ్వూపురిత సునస్పత్నామధ్య వీటి బతుకు బతుకుతున్న సుందరమ్మ ఒకవేళ నిజంగానే అనందరావుచే ఆకర్షింపబడ్డా ఆశ్చర్యంలేదంటారు. బాగా ఉక్కబోస్తున్న రోజు హఠాత్తుగా మబ్బు కమ్మి, చిల్లని జల్లుపడితే ఎలా హాయిగా ఉంటుందో అలాగే అనందరావు పరివరం ఆమె కోక వింత అనుభవాన్నిచ్చిందేమో! బహు ఘృత్య లాటి ఆ అనూయూ శీలాన్ని మాత్రం ఇప్పటికీ నేను శంకించడంలేదు.

కాలేజీలో నోటినించి దుర్వాసన రాకుండా చేసుకోండి రోజూ దంతక్షయం కాకుండాకూడా కాపాడుకోండి!

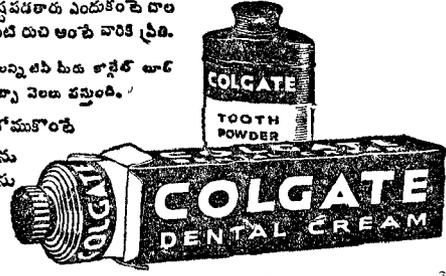

ఎందుకంటే: ఒక్కసారి తోముకొంటేనే కాలేజీ తెంటలో క్రిమ్ నోటిలో దుర్వాసన మరియు దంతక్షయమునకు కారణమైన సూక్ష్మ క్రిములను 85% వరకు తొలగించును. కాలేజీ 10 మందిలో 7 గురికి నోటి దుర్వాసనను వెంటనే అభయించని మరియు రోజువారూ అవగానే కాలేజీ పళ్లతో పళ్ల తోముకొనుట ద్వారా ఎక్కువ మందికి ఎక్కువ దంతక్షయము అరికల్పించని దంత క్రొవ్వూపురితలో ఘోరము ఎన్నడూ తెలియ చేయనంతలా క్రొవ్వూపురిత పరికరముగా విరూపించబడినది. ఊరికే నోటిలో పళ్ల తోముకొంటే పుష్కలించుట చాలదు. రోజువారూ అయిన వెంటనే క్రవంశప్పకండా కాలేజీతో పళ్ల తోముకోండి. దాని సచేతనమైన సుదుగు పళ్ల మధ్య కనవడకుండా ఉండే సందంరాలికి వెళ్లి నోటి దుర్వాసనకు మరియు దంతక్షయమునకు కారణమైన కుళ్ల తోముకొన్న అవారపు తునకలను తీసువేస్తుంది. పిల్లల కాలేజీతో పళ్ల తోముకొనుటకు యుష్టపథకాలను ఎందుకంటే దాం చేపు ఉండే దాని ఎస్పర్ మెంట్ వంటి దురి అంత వారికి ప్రీతి.

మీకు పొడవి కావాలంటే. ఈ లోకమున్నట్టి మీకు కాలేజీ లోని కాలేజీ ద్వారా పొందగలరు... ఒక రోజు వెంట పుష్కలించి.

కాలేజీతో క్రవంశప్పకండా పళ్ల తోముకోండి

- నోటి దుర్వాసనను తొలగించును
- దంతక్షయమును నిరోధించును
- పళ్లను మెరుస్తూ ఉండేలా ఉంచును.

నోరు ఎక్కువ కుర్రముగా. కాబాగా ఉండుటకు మరియు పళ్ల ఎక్కువ వెల్లగా ఉండుటకు శ్రవణముతో ఏ యితర పళ్ల తోముకొనే క్రిమ్ కన్న కాలేజీనే ఎక్కువ మంది వాడుతున్నాడు. 00. 22. 782.

ఇవన్నీ గడవి అరువలలు కావస్తోంది. పాపారావు గురించి, సుందరమ్మ గురించి కార్యభారంలో మరిచి పోయాను. ఉన్నట్టుండి పిడుగులాటి వార్త తెలియకపోతే, నా విజ్ఞానానికి, సాహర్ష్యానికి గీటు వాయైన ఒక 'కేస్'గా మాత్రమే పాపారావు నా స్మృతిపథంలో ఉండేవాడు. కానీ ఆ రోజు రాత్రి వీటిలోతూ డండగా తెలిపే మోగింది. నెంటనే బయలుదేరి వెళ్లాను. ఉద్వృతంగా వర్షం పడుతోంది. ఎమర్జెన్సీ గది ఒగ్గరికి వెళ్లేసరికి అనందరావు దిగాలుపడి నిలబడి ఉన్నాడు. సుందరమ్మ గుండెమీద కత్తిపొట్లతో శోరినట్టి కోవ వ్రాపిగితో ఉంది. ఆమె మృత్యు గద్దెరంబోకి పోతున్నదని నేను చెయ్యాలనుకొన్న ప్రయత్నాన్ని వ్రా అని తెలుసుకోవడాని కెంతోసేపు పట్టులేదు. నా ఆశక్తికు ఎన్ను నేనే నిందించుకున్నాను. చూస్తుండగానే ఆమె ప్రాణం విడిచింది. ఇక అక్కడ ఉండ బుద్ధి పుట్టలేదు. ఇంటికి దారితీశాను. అప్పటివరకూ ఉదాసీనంగా ఉన్న నా ప్రకృతిని సుందరమ్మ సురణం కదిల్చివేసింది.

తరవాత నెల్లాళ్లకి పాపారావు కలకత్తాలో అరెస్టు చూడని, సాక్ష్యం ఒంటీనంగా ఉండడంచేత ధరి శిక్షమాత్రం తప్పించుకున్నాడని పది సంవత్సరాలు శిక్షపడడం తెలిసింది. వాడిప్పటికైనా తన జీవితంలో పోగొట్టుకున్నదాని నిలవ గ్రహించాడో లేదో! నా నిజానాన్ని, సాహర్ష్యాన్ని ఉపయోగించి వృత్తిధర్మంగా పాపారావుని రక్షించాను. అలా బతికిన పాపారావు రాక్షసత్వానికి అందివ్వైన పుస్తక లాటి సుందరమ్మ జీవితం బతి అయిపోయింది. ఒక గొప్ప కార్యాన్ని సాధించడానికి నన్ను త్యాగపరిచిన సుందరమ్మ సొందర్య సౌకుమార్యాలు పాపారావుతో దానవత్వాన్ని విజృంభింపజేశాయి. దేవుడిచ్చిన వరాల్ని తాను సాధించిన విషయాల్ని మానవుడిలా పాడు చేసుకుంటున్నాడు. ఇంకానూ ఎవరెవరూ ఎంత వరకు బాధ్యులో ఏమో! లేక ఈ ప్రపంచంలో జరిగేవాటికి మంచి చెడ్డలతో సంబంధమే లేదేమో!" అని డాక్టరుగారు అరిపోయిన పైపు మళ్లీ ముట్టించారు. బయట సుందరమ్మ అక్రందనలాగా గాలి వాన, మోరారు ఇంకా అగ్గనేలేదు. ★